

Als ik enkele dagen later vertrek van Curaçao, rijd ik weer met een taxi langs de raffinaderij. De oliewalm die binnenwaait ruikt nu helemaal niet meer naar vroeger. Maar naar een eiland dat wacht op een betere toekomst.

WELKOM OP CURAÇAO

Nadat we door een dikke wolk gevlogen zijn, zie ik het eiland al. Gelukkig valt er geen schaduw van bewolking over het land. Ik ben vanochtend weggevleucht uit de grijze lucht van Amsterdam en hoop dat alle wolken daar zijn achtergebleven. We zweven nu boven de zuidwestkust. Het water is inderdaad zo turquoise als op de foto's van de reisgids die ik in mijn hand houd. Morgen zwem ik in de Caribische Zee. Misschien vanmiddag al, want het is nog geen vier uur en de zon blijft zeker lang genoeg staan om me warm te verwelkomen. Eindelijk *chillen* op de Antillen. Twee Antilliaanse vrouwen op het kaft van de Guido Derksen-reisgids glimlachen me vriendelijk toe vanaf de Wilhelminabrug. Straks loop ik daar ook.

Er wordt geklapt na de landing, wat niet altijd gebeurt. Ik denk dat vooral te maken heeft met de stemming aan boord. Als ik naar Spanje ga, trilt het met toeristen volgeladen vliegtuig even van het geklap na de landing, maar als ik terugvlieg naar Nederland hoor ik nooit applaus. De purser zegt dat we nog even moeten blijven zitten. Door het raampje zie ik al het personeel van het vliegveld in korte mouwen. Het is zeker warm.

Onderweg naar de aankomsthal waait de wind met kracht. Ik doe mijn jas uit en laat de warmte mijn schouders raken. Ik haal diep adem. Curaçao. Zelfs de naam klinkt mooi. Als ik de deur door ga, hoor ik de eerste woorden Papiamentu uit de luidspreker komen. Het lijkt erg op Spaans. Waarschijnlijk zal ik in mijn eigen taal heel goed met de mensen kunnen praten.

De rijen bij de immigratiepolitie zijn lang. Een politievrouw gekleed in een rok loopt voortdurend tussen de rijen mensen door zonder te glimlachen. Ze heeft een klein brilletje op en grote borsten onder de hooggesloten kraag. Misschien heeft zij het niet warm.

Na lang wachten ben ik aan de beurt. Achter het glas van het loket zit er een kleine vrouw met een piercing in haar neus. Ze ziet er moe uit, alsof ze al de hele dag vliegtickets zit te bekijken. Ik zeg goedemiddag in het Spaans en laat haar mijn vliegticket zien samen met mijn paspoort. Ze zegt geen goedemiddag en kijkt me niet aan. Nadat ze mijn Spaanse paspoort heeft opengeslagen, vraagt ze hoeveel geld ik bij me heb. Ik laat haar mijn creditcard en mijn pinpas zien.

'Hoeveel contant geld heeft u?' vraagt ze op een harde toon.

'Mevrouw, ik reis niet met contant geld. Mijn bank heeft me verteld dat ik hier zonder probleem kan pinnen of met creditcard kan betalen,' leg ik haar uit met de kaarten nog in mijn hand.

'Ik vraag, hoeveel contant geld heeft u?' vraagt ze op nog hardere toon.

'Gewoon. Wat ik in mijn zak had toen ik uit Amsterdam vertrok.'

'Ga maar daar zitten,' zegt ze terwijl ze mijn paspoort en mijn vliegticket op haar tafeltje neerlegt.

Ik ga zitten, maar wil eigenlijk staan. Vanaf mijn stoel blijf ik kijken naar de lange rijen mensen die door de paspoortcontrole gaan. De mevrouw met de piercing stelt geen vragen over geld aan de andere reizigers van de klm. Ik zie dat de vrouw met het kleine brilletje nu dicht bij me loopt.

'Goedemiddag mevrouw. Ze zei dat ik hier moest wachten,' zeg ik tegen haar terwijl ik met mijn ogen naar de mevrouw met de piercing wijs. 'Ze houdt mijn paspoort en ticket vast. Ik zit al een tijdje hier en ik heb haar dit bij niemand anders zien doen. Is het misschien omdat ik een Spaans paspoort heb?'

'Hoeveel geld heeft u bij zich?' vraagt ze ook zonder goedemiddag te zeggen en op dezelfde harde toon als de mevrouw met de piercing.

'Ik reis nooit met contant geld,' zeg ik en laat weer mijn pinpas en creditkaart zien.

'Hoeveel contant geld heeft u bij zich?' herhaalt ze onvriendelijk. 'Bij de anderen wordt dat niet gevraagd. Is het soms omdat mijn paspoort Spaans is?'

Ze kijkt me nu aan over haar strenge kleine bril.

'Denkt u soms dat wij Curaçaoënaars racistisch zijn?'

'Ik heb dat niet gezegd. Ik zei dat...'

'U moet vijfhonderd dollar op zak hebben om Curaçao binnen te komen.'

'Hoe bedoelt u?'

'Gaat u daar maar zitten. De mevrouw zal het u uitleggen.'

Ik zit al een uur op dezelfde stoel. Ik probeer op het turquoise water te concentreren. Alleen zenuwen kunnen mijn gezondheid schaden. Ik haal diep adem, maar toch bonst mijn hart een beetje harder dan een uur geleden. Dat verhaal van de vijfhonderd dollar vind ik raar. Als het echt zo is, hadden ze me dat zeker op het reisbureau verteld, of ik had het gelezen in een van de brochures die het Curaçao Toeristenbureau uit Rotterdam me had gestuurd. Ik pak de reisgids van Guido Derksen. Ik lees erin over de luchthavenbelasting, het postkantoor in Willemstad, de luchtvaartmaatschappijen, de Antilliaanse gulden, vervoer op Curaçao... niks over die vijfhonderd dollar. Ik kijk nog even in de brochures van het Toeristenbureau. Ook niets. Onder 'Wat u zeker moet weten: geldtips' lees ik: 'neem niet meer vreemde valuta uit Nederland mee dan nodig is.' Dat ik in Willemstad met mijn Postbankpasje geld 'uit de muur' kan halen, dat ik in alle hotels met creditkaart kan betalen. De sectie 'Enkele nuttige tips' in de brochure meldt ook niks over de vijfhonderd dollar. Ik sta op en ga weer naar de vrouw met het kleine brilletje.

'Mijn reisbureau heeft me niets verteld over vijfhonderd dollar.'

'Denkt u soms dat ik lieg?'

'Dat zeg ik niet. Ik zei...'

'Ga maar daar zitten, als de mevrouw tijd heeft zal ze u roepen,' en ze beent weg.

Ik ga weer zitten. Eigenlijk kan ik niet meer zitten. Alle passagiers van alle mogelijke vluchten zijn al langs de mevrouw met de piercing geweest. Ze heeft nu geen rij voor zich. Toch roept ze me niet en lijkt niet van plan dat te gaan doen. Mijn paspoort en mijn ticket heeft ze nog steeds. Al langer dan een uur. Dit is me nog nooit overkomen, in geen enkel land. Maar dit is toch een beetje Nederland, dus ik hoef niet bang te zijn voor de politie of zo. Ze hebben misschien een slechte dag. Het wordt laat en ik wil niet in Willemstad aankomen als het donker is. Ik ga naar haar toe.

'Mevrouw, wat is er eigenlijk aan de hand?'

Ze kijkt me niet aan maar komt het hokje uit.

'Kom mee,' zegt ze en loopt voor mij uit met mijn paspoort en ticket in haar hand.

'Laat u uw tas daar.'

'Waar?'

'Daar. Op die stoel.'
 'Moet ik midden op de luchthaven mijn bagage achterlaten?'
 'Ik zeg: laat uw tas daar.'
 'Dan kan iemand alles meenemen.'
 'Denkt u dat wij Curaçaoënaars dieven zijn?'
 'Dat zeg ik niet. Ik zei dat...'
 'Ik zeg: laat u uw tas daar.'
 Ik kijk naar de stoel. Het is een lege stoel temidden van vijf andere lege stoelen. Iedereen loopt voorbij die lege stoelen. Zij staan midden in de verkeersstroom van mensen die door de douane gaan. Even denk ik aan verhalen over mensen die dingen in je bagage stoppen voordat je bij de douane bent. Ik kijk naar mijn bagage, dan naar het gezicht van de politievrouw met de piercing, die per se wil dat ik mijn bagage daar laat.
 'Zou ik het niet ergens in uw bureau of zo kunnen laten?'
 'Mevrouw, ik zeg, laat uw tas daar. Ik heb geen tijd meer te verliezen,' zegt ze op felle toon, met een strenge wijsvinger naar de stoel.
 Ik laat mijn tas daar, onder de stoel in plaats van op de stoel, en hoop dat die er nog is als we terugkomen van de plaats waar ze me mee naartoe wil nemen.

We staan buiten de luchthaven. Ik zie rijen taxi's en geparkeerde minibusjes. Chauffeurs lopen van de ene naar de andere kant. Het is druk. Ze neemt me mee naar een hoek waar een automaat te vinden is. We blijven staan achter iemand die geld uit de automaat neemt.
 'Wat gaat er nu gebeuren?' vraag ik haar.
 'Nu ga je vijfhonderd dollar pinnen,' zegt ze op bevelende toon.
 'Waarom moet dat?'
 'Luister meisje, ik heb geen tijd te verliezen met jou. Of je pint nu vijfhonderd dollar of je gaat terug naar huis met dezelfde vlucht.'
 Even zie ik mezelf weer instappen in het vliegtuig met alle spanning die ik in dit anderhalf uur heb opgebouwd. Een te macaber beeld om waar te zijn. Ik zeg tegen haar dat ik wel vijfhonderd dollar wil pinnen als het klopt dat het moet, maar dat ik dan eerst wil zien waar dat opgeschreven staat.
 'Je hebt de kans gehad om te pinnen, dat heb je niet gedaan. Nu gaan we weer naar binnen. Je gaat terugvliegen.'
 Als we naar binnen lopen, zie ik gidsen met bordjes die op groepen staan te wachten, ook stewardessen. Ik zou ze allemaal willen vragen of het klopt dat ik vijfhonderd dollar moet pinnen, of het

waar is dat ze me anders naar huis kunnen sturen zonder een strand van Curaçao te hebben betreden, of het normaal is dat deze politievrouw zo dreigend tegen mij praat, of dit weleens vaker gebeurt, of ze me zouden kunnen helpen, want dat ik hier niemand ken. Ze lopen allemaal voorbij, snel naar hun groep, naar de uitgang. Ik zie mijn tas nog steeds onder de stoel staan.
 De vrouw gaat weer in haar hokje zitten. Er komt een lading mensen uit een nieuw vliegtuig. Ik vraag haar wat er nu gaat gebeuren. Ze beveelt me weer te gaan zitten op de stoel waaronder mijn tas staat. En ze begint weer paspoorten te bekijken.
 Terwijl ik op de stoel probeer te ontspannen, kijk ik naar de nieuwe rijen mensen. Ze laten hun paspoort zien, pakken hun bagage, en hup! ze zijn buiten. En ik binnen. Ik wil er niet aan denken, maar ik zie af en toe het beeld voor me van negen uur in een vliegtuig terug naar Amsterdam, met mijn bleke gezicht, mijn grote hoofdpijn en het grote vraagteken op mijn voorhoofd. Ineens zie ik een zwarte vrouw die ook Spaans praat tegen de politievrouw. Ze haalt geld uit haar broekzak en begint het te tellen voor de neus met de piercing van de politievrouw. De grote politievrouw met de kleine bril loopt weer langs. Ik ga naar haar toe.
 'Mevrouw, als het waar is dat ik vijfhonderd dollar moet pinnen, wil ik het best doen, maar ik wil zien waar dat staat, dan kan ik het ook aan het reisbureau melden als ik terug ben.'
 'U hebt uw kans gehad om geld te pinnen, u heeft het niet gedaan. Nu moet u terug.'
 In haar ogen zie ik dat ze dat meent. En toch kan ik het niet echt geloven. Ik zie aan haar uniform niets dat doet denken aan de Nederlandse politie en wel veel van wat ik zag in het Zimbabwe van Mugabe.
 'Ik wil met de baas spreken,' zeg ik. *Whoever* de baas mag zijn, hij/zij zal het niet leuk vinden dat deze politievrouwen een toerist zo behandelen.
 'Ik ben de baas.'
 'Dan wil ik met de bovenste baas spreken.'
 Zij wijst naar een trap en zegt nog eens dat ik vanavond terugvlieg. Ik loop snel de trappen op. Er komt een politieman uit een van de kamers en ik zeg dat ik de baas wil spreken. Ik neem aan dat hij de baas van het politieteam is, maar eigenlijk wil ik de baas van de hele luchthaven spreken, de baas van heel Curaçao, om hem te vertellen dat ik hier al twee uur zit te wachten en hoe. Dat ze me terug

naar huis willen sturen. Dat ik gewoon aan het strand wil liggen en in het turquoise water zwemmen. Ik word binnengelaten en zie veel politievrouwen die op elkaar lijken. Aan een van hen vertel ik dat de vrouw beneden wil dat ik vijfhonderd dollar pin, dat ze niet genoeg heeft aan het zien van mijn pasjes, dat ik heb gezegd dat er genoeg geld op mijn rekening staat en dat ze zegt dat ik terug moet vliegen als ik niet pin. Ze kijkt me raar aan en brengt me naar de enige gesloten deur van het hele kantoor. Ze doet de deur open en zegt iets in Papiament tegen degene die daar zit. Ik kom dichtbij om te kijken wie er zit, maar de vrouw houdt de deur halfdicht terwijl ze naar binnen praat. Degene die binnen zit, zegt iets op kalme toon. Dat stelt me gerust. Ik probeer nog eens door de deuropening naar mijn redder te gluren, maar het lukt me niet. De vrouw gooit ineens de deur helemaal open. Een grote man komt naar me toe, terwijl hij zijn overhemd met beide handen in zijn broek stopt. Hij brengt zijn gezicht dicht bij het mijne, en terwijl hij met zijn wijsvinger naar de politievrouw met het brillette beneden wijst, zegt hij op de hardste toon die ik tot nu toe heb gehoord:
 'Je hebt je heel slecht gedragen in het vliegtuig. Nu moet je terugvliegen naar huis.'
 'Vliegtuig? Welk vliegtuig?' vraag ik en begin weer over de vijfhonderd dollar, maar word onderbroken door zijn boze stem.
 'Als je niet doet wat die mevrouw daar vraagt, vliegt u zo meteen terug. Begrepen?'
 Nu tril ik echt. Tot nu toe voelde ik een mengeling van bezorgdheid en wantrouwen, nu is het een angst waarover ik niets kan zeggen, want iedereen schijnt hier een beetje anders dan anders te zijn. Ik loop langzaam de trappen af naar beneden. Ik ben moe en wil slapen. Waarom heb ik uitgerekend voor Curaçao gekozen?
 'Ik wil de vijfhonderd dollars pinnen. Ik wil hier nu weg,' zeg ik tegen de vrouw met het kleine brillette die triomfantelijk onder aan de trap op mij staat te wachten.
 'Nu kan het even niet. Ga daar maar zitten.'
 Ik ga even zitten, maar hou het geen vijf minuten vol. Opnieuw loop ik naar de vrouw met de piercing. Ze is klaar met de laatste rij reizigers.
 'Ik heb je al een kans gegeven. Nu is alles in handen van haar,' en ze wijst naar de vrouw met het kleine brillette. Die is nu ontspannen met de grote chef aan het praten. Ze lachen luid. Ik voel me duizelig en wil gewoon weg. Ik ga naar haar toe en zeg dat ik het

geld nu wil pinnen. De grote chef zegt haar gedag, zijn dienst is afgelopen. Zij neemt me mee naar buiten en zegt dit keer niets over mijn reistas. Blijkbaar mag ik nu ineens wel met de tas naar buiten. Er is niemand bij de automaat. Eerst doe ik mijn pinpas in de gleuf en toets mijn code. Je kunt kiezen uit dollars, euro's of Antilliaanse guldens. Ik vraag haar of ze eigenlijk niet vijfhonderd Antilliaanse guldens bedoelde. Ze zegt dat dat ook oké is. Ik toets de vijf en de twee nullen. Ik wacht lang. Ik kijk naar haar. Ze staat toe te kijken in haar uniform van lange rok en blauwe blouse, dichtgeknoopt tot de kraag, de portofoon in haar hand. Ze groet een taxichauffeur, daarna nog een taxichauffeur. Ik hoor een geluid bij de automaat, kijk weer en zie PLEASE TRY AGAIN LATER. Misschien heb ik iets verkeerd getoetst. Ik probeer het met mijn creditcard. De politievrouw kijkt ongeduldig. PLEASE TRY AGAIN LATER. Ik probeer het nog eens met allebei de kaarten. PLEASE TRY AGAIN LATER. Mijn lege maag krimp samen. De vrouw kijkt mij aan.
 'Deze automaat is kapot of zoets. Ik krijg steeds deze melding,' zeg ik terwijl ik haar uitnodig om op het schermje te kijken.
 'Jij hebt geen geld. We gaan naar binnen. Je vliegt terug.'
 De pijn in mijn maag en in mijn hoofd zijn bewijzen dat ik hier echt ben, dat dit geen nachtmerrie is waar ik uit kan stappen op het goede moment. Ik verwacht nog half dat ik de wekker hoor en wakker word. Misschien zit ik eigenlijk nog in het vliegtuig te slapen. Maar haar stem is het enige dat ik hoor en die is levensecht. Ze zegt dat ik naar Curaçao ben gekomen zonder geld, ik antwoord dat dat een rare gedachte is en dat ze maar naar de Postbank moet bellen als ze me niet gelooft. Ik vind het ineens belachelijk dat ik deze dingen moet zeggen, dat ik deze dingen moet bewijzen, alsof ik een misdaad heb begaan waarvoor ik me moet rechtvaardigen.
 'Kunnen we het niet bij een andere automaat proberen?' vraag ik haar.
 'Er is geen andere automaat op deze luchthaven,' zegt ze terwijl ze weer naar het douanekantoor begint te lopen en mij gebaart om haar te volgen. Ik blijf staan.
 'Maar dit is een internationale luchthaven!'
 'Er is er nog één. Maar het is niet mijn werk om je daar naartoe te begeleiden.'
 'Waar is die automaat?'
 Een taxichauffeur komt naar haar toe. Ze schenkt hem een glimlach die ik me nooit om haar lippen had kunnen voorstellen. Ze ma-

ken een praatje in het Papiamentu en lachen even. Ik probeer te begrijpen wat ze zeggen, maar het spookbeeld van mijn lichaam op een vliegtuigstoel richting Amsterdam is te sterk.

'Het is daar,' ze zegt, 'maar je hebt geen geld. Ik weet het.'

Ik zeg niks en loop erheen zonder dat ze me tegenhoudt. Bij de nieuwe automaat blijft ze wat verder weg staan. Ik toets mijn code in en het bedrag, en wacht of er een wonder gebeurt. Ik doe mijn ogen dicht. Als ik ze weer open, zie ik er briefjes uitkomen die op de oude Nederlandse bankbiljetten willen lijken, zonder dat het ze lukt. Surrogaatgeld, Antilliaanse guldens. Ik laat ze haar zien.

'Wat nu?' vraag ik.

'Je bent blijkbaar nooit in de VS geweest. Daar is het veel erger. Ik kom daar vaak en je kunt je niet voorstellen hoe moeilijk ze daar zijn.'

Ik zeg niets. Ik wil hier gewoon zo snel mogelijk weg. We moeten opnieuw naar binnen en ze zegt dat ik de briefjes een voor een neer moet tellen voor de neus van de politievrouw met de piercing. Ik doe snel zoals me bevolen is, krijg mijn ticket en paspoort terug en mag weg. Bij de douane hoef ik mijn bagage niet te laten zien. Ik kom buiten en adem diep in. Het is halfeven. Misschien is de laatste bus al weg. Het begint donker te worden. Ik loop door de drukte met vijfhonderd gulden in mijn tas. Een taxichauffeur blijft lang naar mij kijken.